

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากที่ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านปัจจัยภายในอันได้แก่ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่เพิ่มขึ้น อัตราเงินเฟ้อ และปัญหาหนี้เสียของสถาบันการเงิน ส่วนด้านปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ และทิศทางการเมืองไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนนำไปสู่วิกฤติทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2538 จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกิดความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจและการเมือง ทำให้ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง จากดัชนีหลักทรัพย์ที่เคยอยู่ที่ระดับ 1280.08 จุด ณ สิ้นปี พ.ศ. 2538 ลดลงเหลือเพียง 831.6 จุด ณ สิ้นปี พ.ศ. 2539 และดัชนีหลักทรัพย์ยังลดลงอย่างต่อเนื่องจนที่ระดับ 296.2 จุด เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2543 ดังแสดงในภาพที่ 1

หลังวิกฤติเศรษฐกิจ นักลงทุนจำนวนมากทั้งในและต่างประเทศได้เริ่มสนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET) เนื่องมาจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อส่งเสริมการออม และการระดมเงินทุนในประเทศ นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2545 ที่ผ่านมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment : MAI) สำหรับธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งธุรกิจใหม่ที่มีศักยภาพในการเจริญเติบโต จึงเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของธุรกิจ และอุตสาหกรรมในประเทศ ตลอดจนให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ผู้ถือหุ้นในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นี้จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการวางแผนออมเงินระยะยาวของประชาชน และทำให้ประชาชนมีฐานะเป็น “ผู้ลงทุน” และเป็น “เจ้าของกิจการ” และมีสิทธิได้รับเงินปันผลจากกำไรที่เกิดขึ้นถ้ากิจการนั้นมีผลการดำเนินงานที่ดีทุกปีตลอดเวลาที่ถือหลักทรัพย์นั้นอยู่ และเมื่อตัดสินใจขายหลักทรัพย์นั้นไปเมื่อหลักทรัพย์นั้นมีราคาที่สูงขึ้นจากการเติบโตและผลกำไรที่เพิ่มขึ้น ทำให้นักลงทุนได้รับกำไรจากการขายหลักทรัพย์ด้วย ดังนั้นการลงทุนในหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ที่มีเงินออมและต้องการผลตอบแทน โดยระดับผลตอบแทนสำหรับการลงทุนก็จะขึ้นกับปัจจัยความสำเร็จและระบบเศรษฐกิจของธุรกิจนั้นๆ

ภาพที่ 1.1 ดัชนีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2539-2547

ที่มา : Reuters (2004)

ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าตลาดของกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรม	มูลค่าตลาดรวม (ร้อยละ)	มูลค่าตลาดรวม (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	มูลค่าตลาดรวม (ล้านบาท)
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2.44	2,873.66	114,946.47
1. ธุรกิจการเกษตร	1.08	1,271.95	50,877.95
2. อาหารและเครื่องดื่ม	1.36	1,601.71	64,068.53
สินค้าอุปโภค บริโภค	1.09	1,283.73	51,349.04
1. ของใช้ในครัวเรือน	0.22	259.10	10,364.03
2. อัญมณีและเครื่องประดับ	0.06	70.66	2,826.55
3. เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	0.08	94.22	3,768.74
4. สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.73	859.74	34,389.72
ธุรกิจการเงิน	22.97	27,052.46	1,082,098.57
1. ธนาคาร	18.17	21,399.36	855,974.36
2. เงินทุนและหลักทรัพย์	3.98	4,687.37	187,494.66

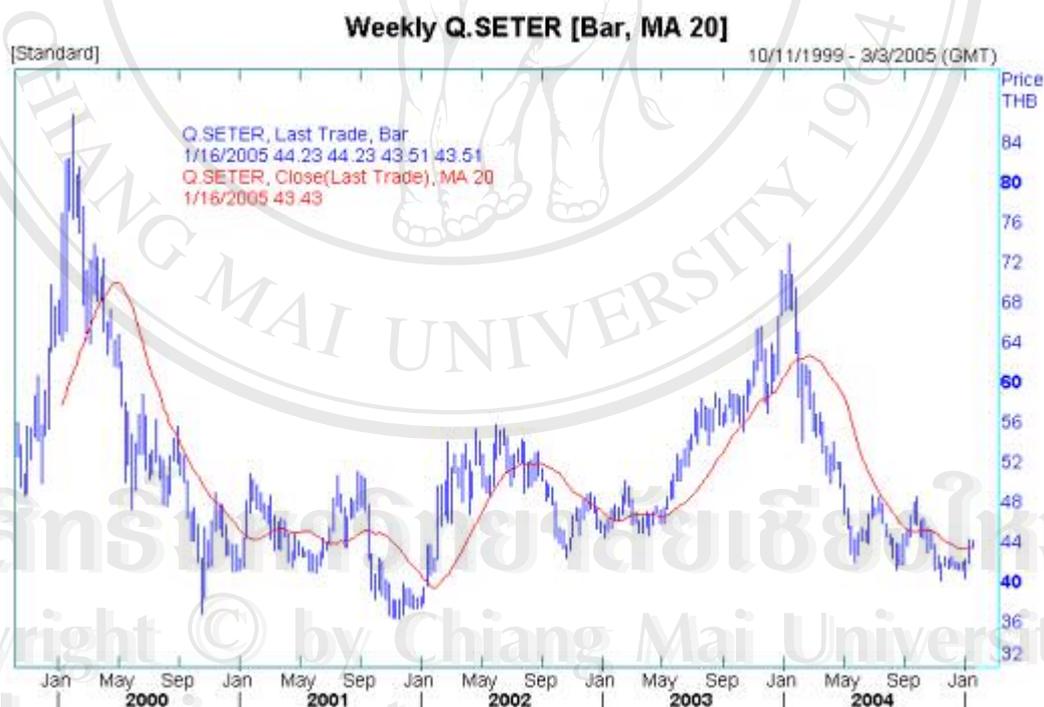
ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าตลาดของกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	มูลค่าตลาดรวม (ร้อยละ)	มูลค่าตลาดรวม (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	มูลค่าตลาดรวม (ล้านบาท)
3. ประกันภัยและประกันชีวิต	0.82	965.74	38,629.55
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	6.17	7,266.60	290,663.83
1. เคมีภัณฑ์และพลาสติก	4.2	4,946.47	197,858.69
2. เชื้อกระดาษและกระดาษ	0.03	35.33	1,413.28
3. บรรจุภัณฑ์	0.46	541.76	21,670.24
4. เครื่องมือและเครื่องจักร	0.65	765.52	30,620.99
5. ยานพาหนะ	0.79	930.41	37,216.28
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	18.11	21,328.70	853,147.81
1. วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	11.33	13,343.68	533,747.36
2. พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	6.78	7,985.01	319,400.45
ทรัพยากร	21.26	25,038.55	1,001,541.82
1. พลังงานและสาธารณูปโภค	19.11	22,506.43	900,257.02
2. เหมืองแร่	0.06	70.66	2,826.55
บริการ	12.15	14,309.42	572,376.91
1. พาณิชยกรรม	2.11	2,485.01	99,400.43
2. บันเทิงและสันทนาการ	2.51	2,956.10	118,244.12
3. การแพทย์	0.89	1,048.18	41,927.20
4. โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	0.85	1,001.07	40,042.83
5. การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	0.27	317.99	12,719.49
6. บริการเฉพาะกิจ	0.08	94.22	3,768.74
7. ขนส่ง	5.31	6,253.75	250,149.91
8. คลังสินค้าและไซโล	0.12	141.33	5,653.11
เทคโนโลยี	13.92	16,394.01	655,760.22
1. สื่อสาร	12.03	14,168.10	566,723.81
2. เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	0.7	824.41	32,976.45
3. ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	1.2	1,413.28	56,531.05
อื่นๆ	1.89	2,225.91	89,036.41
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	2.13	2,508.57	100,342.62
รวม	100.00	118,055.68	4,722,227.30

ที่มา : Reuters (2004)

ธุรกิจบันเทิงและสันทนาการเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมกลุ่มหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เริ่มมีบทบาทและสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาเศรษฐกิจเริ่มมีการขยายตัวบวกกับความผันแปรตามวงจรของธุรกิจภายในประเทศ มีผลให้หลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการเริ่มเติบโตมากขึ้น และธุรกิจบันเทิงของประเทศไทยก็เป็นที่ยอมรับและนิยมมากขึ้นหลังจากที่ได้มีการพัฒนาให้มีความเป็นสากล รวมถึงมีช่องทางการตลาดต่างๆ เช่น ค่าโฆษณา รายได้จากธุรกิจภาพยนตร์ รายได้จากธุรกิจเพลง ทำให้ธุรกิจบันเทิงและสันทนาการมีความเจริญเติบโตและมีผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถดูได้จากราคาของหลักทรัพย์ที่มีการปรับตัวสูงขึ้น จึงเป็นผลให้หุ้นกลุ่มนี้เริ่มเป็นที่สนใจของนักลงทุนมากขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 1.2 ดัชนีการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการ ระหว่าง พ.ศ. 2543-2547

ที่มา : Reuters (2004)

นอกจากนี้หลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการก็ประกอบไปด้วยหลักทรัพย์พื้นฐานดี และมีอัตราการเติบโตสูงอยู่หลายหลักทรัพย์ไม่ว่าจะเป็น หลักทรัพย์บริษัทบีอีซีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) , หลักทรัพย์บริษัทจีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด(มหาชน), หลักทรัพย์บริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง จำกัด(มหาชน) และในปี พ.ศ. 2547 นี้ก็ได้มีหลักทรัพย์พื้นฐานดีเข้ามาจดทะเบียนในหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันทนาการอีกสองตัว คือ หลักทรัพย์บริษัท เวคส์ พอยด์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ (มหาชน) และ บริษัทอ.ส.ม.ท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเฉพาะหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตลาดสูงสุด 5 อันดับแรกของกลุ่มที่เข้าทำการซื้อขายมาในตลาดหลักทรัพย์ไม่ต่ำกว่า 2 ปีครั้งนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 และมีปริมาณการซื้อขายสูงสุดอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1.2 แสดงมูลค่าตลาดสูงสุดของหลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการ

ชื่อหลักทรัพย์	ชื่อย่อ	มูลค่าตลาด (ดอลลาร์สหรัฐ)	มูลค่าตลาดในกลุ่ม (ร้อยละ)
1.บริษัทบีอีซีเวิลด์ จำกัด(มหาชน)	BEC	852,823,362.20	27.29
2.บริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง จำกัด (มหาชน)	UBC	500,742,419.00	16.02
3.บริษัท ไอทีวี จำกัด(มหาชน)	ITV	448,334,277.80	14.35
4.บริษัทจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด(มหาชน)	GRAMMY	228,711,719.90	7.32
5.บริษัทซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์(มหาชน)	CVD	20,653,831.24	0.66

ที่มา : Reuters (2004)

การเลือกลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ นักลงทุนต้องรู้ว่าหลักทรัพย์ที่จะลงทุนนั้น มีความเสี่ยงและมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยนักลงทุนต้องอาศัยเครื่องมือต่างๆ เพื่อเอามาวิเคราะห์หลักทรัพย์สำหรับการลงทุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแบบโคอินทิเกรชัน (cointegration method) และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณหลักทรัพย์โดยใช้วิธีแกรงเจอร์คอซอลิตี (Granger Causality) เพื่อที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณการซื้อขายจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ คาดว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนเพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด และเป็นข้อมูลแก่นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณหุ้นของหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันตนาการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยวิธีโคอินทิเกรชัน
- 2) เพื่อศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันตนาการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 สมมติฐาน

ราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันตนาการที่มีความสัมพันธ์กันหรือเป็นไปในทางตรงข้าม ข้อสมมติฐานสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ข้อ

- 1) ราคาการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นตัวหลักค้ำปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์
- 2) ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นตัวหลักค้ำราคาการซื้อขายหลักทรัพย์
- 3) ราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งขอบเขตของการศึกษาใช้ข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรมกลุ่มบันเทิงและสันตนาการ เป็นข้อมูลรายสัปดาห์ของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายอยู่ในตลาดช่วงระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 260 สัปดาห์ และทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มบันเทิงและสันตนาการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เข้าทำการซื้อขายมาในตลาดหลักทรัพย์ไม่ต่ำกว่า 2 ปีครั้งนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 และมีปริมาณการซื้อขายเฉลี่ย 1 ปีสูงสุด จำนวน 5 หลักทรัพย์ดังนี้

- 1) BEC : บริษัทบีอีซีเวิลด์ จำกัด(มหาชน)

BEC WORLD PUBLIC COMPANY LIMITED

- 2) CVD : บริษัทซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์(มหาชน)

CVD ENTERTAINMENT PUBLIC COMPANY LIMITED

- 3) GMM : บริษัทจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด(มหาชน)

GMM GRAMMY PUBLIC COMPANY LIMITED

- 4) ITV : บริษัทไอทีวี จำกัด(มหาชน)

ITV PUBLIC COMPANY LIMITED

5) UBC : บริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง จำกัด(มหาชน)

UNITED BROADCASTING CORPORATION PUBLIC COMPANY
LIMITED

1.5 เก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยใช้ข้อมูลรายสัปดาห์ของหลักทรัพย์ 5 หลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการ ซึ่งได้แก่ บริษัทบีอีซีเวิลด์ จำกัด(มหาชน) บริษัทซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์(มหาชน) บริษัทจีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด(มหาชน) บริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง จำกัด(มหาชน) และบริษัทไอทีวี จำกัด(มหาชน) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์การเงินและการลงทุน (Financial Investment Center:FIC) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่ม บันเทิงและสันทนาการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2) เพื่อทราบถึงขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์ในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผล ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการตลอดจนการปรับตัวในระยะสั้นและในระยะยาว
- 3) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์แก่ผู้ลงทุนในการเลือกหลักทรัพย์กลุ่มบันเทิงและสันทนาการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 4) เพื่อให้นักศึกษาและผู้สนใจใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต

1.7 นิยามศัพท์

ตลาดหลักทรัพย์ (Stock Exchange Market) หมายถึงศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นกู้ หุ้นแปลงสภาพและพันธบัตรเงินกู้

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) หมายถึงดัชนีราคาหุ้นประเภทที่คำนวณด้วยเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน เป็นดัชนีที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคำนวณขึ้น โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ในการคำนวณสูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{SET Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญทุกตัวข้างต้น ณ 30 เม.ย. 2518}}$$

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแสดงมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นสามัญทั้งหมด ในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน เทียบกับมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นดังกล่าว ณ วันฐาน ค่าเปลี่ยนแปลงของดัชนีนี้จึงแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ด้วย

ดัชนีเซท 50 (SET 50 Index) หมายถึงดัชนีราคาหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้นอีกตัวหนึ่ง เพื่อใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขาย มีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ สูตรและวิธีการคำนวณเป็นเช่นเดียวกับการคำนวณ SET Index แต่ใช้วันที่ 16 สิงหาคม 2538 เป็นวันฐาน

ดัชนีราคากลุ่มอุตสาหกรรม (Sectoral Index) หมายถึงดัชนีราคาหุ้นของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ดัชนีราคากลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะใช้ราคาหุ้นสามัญทุกตัวที่จัดอยู่ในอุตสาหกรรมนั้นในการคำนวณ เช่น ดัชนีราคากลุ่มบันเทิงและสันทนาการ คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาหุ้นสามัญทุกสถาบันในกลุ่มบันเทิงและสันทนาการ เป็นต้น

ปริมาณการซื้อขาย (Volume) หมายถึงมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์

พอร์ตโฟลิโอ ดูเรชั่น (Portfolio Duration) หมายถึงอายุถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินสดที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวม ซึ่งคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมาคมบริษัทจัดการกำหนด

มูลค่าตามบัญชี (Book Value) หมายถึงมูลค่าของหุ้นสามัญ 1 หุ้นที่ได้จากการประเมินค่าสินทรัพย์สุทธิ (net asset value) ต่อหุ้นตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้ออกหุ้นซึ่งหมายความว่าหากบริษัทนี้เลิกกิจการและสามารถนำสินทรัพย์รวมถึงหนี้สินต่าง ๆ ไปแปรเป็นเงินสดได้ตามมูลค่าที่ระบุในงบดุลนั้นแล้วผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชีต่อการถือหุ้น 1 หุ้น

$$\text{มูลค่าตามบัญชี} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม - หนี้สินรวม}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่บริษัทออกเรียกชำระราคาหุ้นแล้ว}}$$

มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) หมายถึงมูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าตามหน้าตราสาร (Par Value) หมายถึงมูลค่าของหลักทรัพย์ที่กำหนดระบุไว้ในใบตราสารซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของแต่ละบริษัท มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้ทราบถึงมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชี และใช้แสดงให้ทราบถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็น 10 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท เป็นต้น มูลค่าที่ตราไว้มีประโยชน์ในการกำหนดอัตราผลตอบแทนสำหรับผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร และหุ้นบุริมสิทธิ เพราะดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร รวมถึงเงินปันผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะกำหนดเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าที่ตราไว้

มูลค่าที่ตราไว้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับราคาตลาดที่ตกลงซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ ราคาตลาดจะถูกกำหนดขึ้นโดยภาวะอุปสงค์และอุปทานในตลาด ซึ่งเป็นไปตามปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์นั้น ๆ และสภาวะการซื้อขายในตลาด par value อาจเรียก face value (มูลค่าตามหน้าตราสาร) หรือ nominal value (มูลค่าที่กำหนดไว้)